

Darba apraksts VAAD Sēklu kontroles departaments Nacionālā sēklu kontroles laboratorija	Dokumenta kods: KD-DA 01.01.
	Lappuse Nr. 1/13 Izdevums Nr. 19
DA 01.01. SĒKLU PARAUGU NOŅEMŠANA	Apstiprināšanas datums: 29.12.2017. Kvalitātes vadītāja: I.Naika

1. JOMA: Šis darba apraksts attiecas uz sēklu paraugu noņemšanu **Starptautiskās sēklu kontroles asociācijas (ISTA) sertifikāta izsniegšanai:**

- ko veic Valsts augu aizsardzības dienesta inspektors, kurš ieguvis kvalifikāciju Starptautiskās sēklu kontroles asociācijas (ISTA) paraugu noņēmējs (turpmāk – paraugu noņēmējs),
- kā arī, izmantojot automātisko, paraugu noņēmēju, ko apstiprinājusi ISTA akreditēta laboratorija.

2. MĒRĶIS: Nodrošināt pareizu vajadzīgā lieluma sēklu parauga noņemšanu un noformēšanu, lai iegūtais vidējais sēklu paraugs varētu pilnībā reprezentēt attiecīgās sēklu partijas kvalitāti, izslēdzot nejaušu kļūdu iespējamību.

3. SAISTĪTIE DOKUMENTI:

ISTA Noteikumi

ISTA Rokasgrāmata “Sēklu paraugu noņemšana”

SD-LN1 Sēklu un šķirņu aprites likums

SD-LN2 līdz LN7 MK sēklaudzēšanas un sēklu tirdzniecības noteikumi.

SD-LN8 Augu šķirņu aizsardzības likums.

SD-VAAD Instrukcijas:

In7 „Kārtība, kādā ņem vidējo sēklu paraugu”;

In8 „Kārtība, kādā tiek iegūta un uzturēta sēklu paraugu noņēmēja, Starptautiskās Sēklu kontroles Asociācijas paraugu noņēmēja un lauku apskates inspektora kvalifikācijas”.

KD – IE2 Laboratorijas iekārtu ekspluatācijas instrukcijas:

KD-IE2/42 Elektroniskie svāri SATRUE SK5000H vai analogs

KD-KK10 Izmantojamās veidlapas:

KK 10/32/1 Automātiskā paraugu ņēmēja novērtēšana pirmajai akreditācijai

KK 10/32/2 Automātiskā paraugu ņēmēja periodiskā novērtēšana

KK 10/43 Partijas vidējā parauga, iesvaru un mitruma parauga masa (ISTA sertifikātiem)

KK 10/46 Maisiņu mitruma caurlaidības pārbaude

KK 10/48 Mitruma satura noteikšanas metodes lauksaimniecības un dārzeņu sugu sēklām

Lab-In 4 Automātiskā paraugu ņēmēja apstiprināšanas protokols (tehniskās vadlīnijas)

Paraugu noņēmēja žurnāls

4. NEPIECIEŠAMIE MATERIĀLI

4.1. Paraugu noņēmēja rokasgrāmata, kurā ir normatīvie akti, darba apraksti, veidlapu paraugi, tabula „Partijas, vidējā sēklu parauga, iesvaru un mitruma parauga masa (ISTA sertifikātiem)”

4.2. Akts par vidējā sēklu parauga noņemšanu. Akta Informācijā par paraugu atzīmē – kam sēklu partija paredzēta - ISTA Sertifikāta iegūšanai vai kādam citam mērķim.

4.3. Etiķetes vidējā sēklu parauga daļām.

4.4. Paraugu noņemšanai nepieciešamais aprīkojums:

4.4.1. parauga noņemšanas iesmi;

4.4.2. antistatisks trauks vai caurspīdīgs polietilēna saiņojums atsevišķa iegrābuma savākšanai;

4.4.3. gluda, tīra, antistatiska virsma iegrābumu salīdzināšanai;

Darba apraksts VAAD Sēklu kontroles departaments Nacionālā sēklu kontroles laboratorija	Dokumenta kods: KD-DA 01.01.
	Lappuse Nr. 2/13 Izdevums Nr. 19
DA 01.01. SĒKLU PARAUGU NOŅEMŠANA	Apstiprināšanas datums: 29.12.2017. Kvalitātes vadītāja: I.Naika

- 4.4.4. antistatists trauks apvienotā parauga veidošanai;
- 4.4.5. parauga dalītājs vai paplāte, karote, lāpstiņa;
- 4.4.6. svāri paraugu nosvēršanai;
- 4.4.7. līmlenta vai uzlīme dūruma vietu aizlīmēšanai;
- 4.4.8. iepriekš nelietoti, tīri papīra maisiņi, kur ievietot parauga daļu (sēklu kvalitatīvo analīžu veikšanai, pēcpārbaudei, u.c.);
- 4.4.9. iepriekš nelietots, tīrs, sauss, mitruma necaurļaidīgs (KK 10/46), izturīgs polietilēna maisiņš, kur ievietot parauga trešo daļu (sēklu mitruma un kaitēkļu invāzijas noteikšanai);
- 4.4.10. īlens, adata, aukla, šķēres maisiņu noslēgšanai;
- 4.4.11. plombējamās knaibles, plombas,
- 4.4.12. rakstāmpiederumi, izņemot zīmuli, informācijas pierakstīšanai.

5. DEFINĪCIJAS

- 5.1. **Sēklu partija** – viendabīga fizikāli un unikāli identificējama sēklu masa, ar izsekojamu izcelsmi.
- 5.2. **Apakšpartija** – sēklu partija, kas masā nav mazāka par 20 % no sēklu partijas masas. Katram apakšpartijas saiņojumam jābūt etiķetētam ar sēklu partijas identifikāciju.
- 5.3. **Iegrābums** – neliels ar iesmu vai sauju iegrabtais sēklu daudzums, kas noņemts vienā reizē.
- 5.4. **Apvienotais paraugs** - paraugs, ko iegūst, apvienojot un sajaucot visus iegrabumus, kuri paņemti no sēklu partijas.
- 5.5. **Parauga daļa** – daļa no parauga, kas tiek iegūta, paraugu dalot.
- 5.6. **Vidējais paraugs** - noteiktā kārtībā un līdz noteiktam lielumam samazināts apvienotais paraugs, kas tiek iesniegts sēklu kontroles laboratorijā. Vidējais paraugs var būt arī iedalīts kā parauga daļa, kas iepakots dažādos saiņojumos atkarībā no analīzes (piemēram, mitruma satura noteikšanai, sēklu veselīguma noteikšanai).
- 5.7. **Parauga dublikāts** – vienlaicīgi ar vidējo paraugu noņemts sēklu paraugs, ko atstāj pie sēklas īpašnieka varbūtējai kontroles analīzei un kam ir atzīme „Dublikāts”.
- 5.8. **Iesvars** - laboratorijā no vidējā parauga izdalīts atbilstošs sēklu daudzums analīžu veikšanai, kas norādītas ISTA noteikumos. Iesvara masa noteikta ISTA noteikumos katrai analīzei.
- 5.9. **Plombēts** – tas nozīmē, ka saiņojumam, kurā atrodas sēklas, jābūt noslēgtam tā, lai to nevarētu atvērt un atkal aizvērt, neatstājot jebkādas redzamas pazīmes. Tas attiecas uz sēklu partiju, kā arī uz sēklu paraugu.
- 5.10. **Pašnoslēdzošie saiņojumi** – blīvslēdzošais saiņojums ir īpašs pašnoslēdzošā saiņojuma veids. Tam ir uzmaivformas vārsts, kas automātiski noslēdzas, kad saiņojums piepildījies.
- 5.11. **Markēts/etiķetēts** – jebkuram sēklu partijas saiņojumam jābūt markētam vai etiķetētam ar šai sēklu partijai piešķirto unikālo identifikācijas atzīmi (cipari, burti vai ciparu un burtu kombinācija). Unikālai identifikācijas zīmei jābūt norādītai uz etiķetes, kas piestiprināta saiņojumam, nedrīkst būt iespējams noņemt etiķeti un aizstāt to ar citu etiķeti, neatstājot redzamas iejaukšanās pazīmes. Vidējā sēklu parauga etiķetē viennozīmīgi jābūt tai pašai unikālai identifikācijas atzīmei, kas ir sēklu partijai.
- 5.12. **Apstrādātas sēklas:**
Sēklu apstrāde – vispārējs jēdziens, kas nosaka, ka sēklu partija ir pakļauta:
 - 5.12.1. apstrādei ar ķīmikāliju, barības vielu vai hormonu maisījumu;
 - 5.12.2. apstrādei ar bioloģiskajiem preparātiem, ieskaitot mikroorganismus;
 - 5.12.3. mitrināšanas un žāvēšanas procesam;

Darba apraksts VAAD Sēklu kontroles departaments Nacionālā sēklu kontroles laboratorija	Dokumenta kods: KD-DA 01.01.
	Lappuse Nr. 3/13 Izdevums Nr. 19
DA 01.01. SĒKLU PARAGU NOŅEMŠANA	Apstiprināšanas datums: 29.12.2017. Kvalitātes vadītāja: I.Naika

5.12.4. karsēšanas, radiācijas, elektrības vai magnētisma enerģijas formai; bet nenorāda apstrādes metodes.

Sēklu apstrāde būtiski neizmaina sēklu formu, lielumu, kā arī nepalielina sēklu masu partijā.

5.13. **Pārklātas sēklas** – sēklas, kas apstrādātas ar dažādām vielām, kas var saturēt pesticīdus, fungicīdus, krāsvielas vai citas piedevas:

5.13.1. dražētas sēklas – lodveida dražejas, kas satur vienu sēklu, kuras forma un izmērs vairs nav sākotnējais.

5.13.2. inkrustētas sēklas – sēklas, kas vairāk vai mazāk saglabājušas savu formu, bet ne izmēru un masu.

5.13.3. granulētas sēklas – cilindrveida vienības, kas satur vairāk kā vienu sēklu.

5.13.4. sēklu lentes – šauras lentes no papīra vai cita drūpoša materiāla, kurās sēklas izvietotas nejauši, grupās vai vienā rindā.

5.13.5. sēklas uz lapām – plata papīra vai cita drūpoša materiāla loksne, kur sēklas izkārtotas rindās, grupās vai nejauši pa visu lapu.

5.14. **Mazās sēklu partijas** - mazās sēklu partijas ir augstvērtīgu sēklu partijas, no kurām iegūstot vidējo paraugu standarta izmērā, tas varētu būtiski ietekmēt atlikušo sēklu partijas daudzumu. Augstvērtīgā sēkla ietver, bet neaprobežojas vien ar hibrīdu augu sēklām, kas tiek pārdotas vai sēklas, kas nav komerciāli pieejamas un tiek izmantotas pētniecībai vai augstākas paaudzes sēklu pavairošanai.

5.15. **Sēklu maisījuma paraugs** – sēklu daudzums, kas ir praktiski un unikāli identificējams, lai atbilstu mērķim, iekļaujot divu vai vairāk sugu sēklas.

5.16. **Sēklu maisījuma sastāvdaļa** (komponents) – to sugu sēklas, kas ir ietvertas sēklu maisījuma paraugā kā sastāvdaļas. Inertas vielas, piemēram, piedevas, lai uzlabotu izsēju, var uzskatīt par maisījuma sastāvdaļu, ja kā tādas tiek deklarētas. Pārklātas sēklas var būt kā sēklu maisījuma sastāvdaļa.

6. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI:

6.1. Paraugu noņemšanas mērķis ir iegūt vajadzīgā lieluma sēklu paraugu analīžu veikšanai, lai tajā būtu pārstāvēti tie paši komponenti un tādās pašās attiecībās kā sēklu partijā, no kuras paraugs noņemts.

6.2. Analīžu precizitāte atkarīga no tā, cik rūpīgi noņemts vidējais sēklu paraugs (turpmāk – paraugs) un kā tas atspoguļo visas sēklu partijas kvalitāti. Izlīdzinātus un precīzus sēklu analīzes rezultātus var iegūt tikai, ja ir pareizi noņemti iegrabumi, kā arī apvienotā un vidējā parauga izveidošanai izmantotas šajā DA un VAAD instrukcijā „Kārtība, kādā ņem vidējo sēklu paraugu” aprakstītās metodes.

6.3. Paraugu noņemšanu Starptautiskās sēklu kontroles asociācijas (ISTA) sertifikāta izsniegšanai veic Valsts augu aizsardzības dienesta inspektori, kas dienesta direktora noteiktajā kārtībā nokārtojuši eksāmenu sēklu paraugu noņemšanā un ieguvuši kvalifikāciju: Starptautiskās sēklu kontroles asociācijas (ISTA) paraugu noņēmējs un kuram piešķirts paraugu noņēmēja numurs, kā arī ISTA akreditētas laboratorijas apstiprināts automātiskais paraugu noņēmējs, saskaņā ar iekšējo instrukciju Lab-In 4 „Automātiskā paraugu ņēmēja apstiprināšanas protokols (tehniskās vadlīnijas).”

6.4. Paraugu noņēmēja kvalifikāciju apliecina VAAD izsniegta apliecība.

6.5. Paraugu noņēmējam pārstājot veikt paraugu noņemšanu, viņa uzvārdu un parauga noņēmēja numuru izsvītro no paraugu noņēmēju saraksta. Izsvītroto parauga noņēmēja numuru vairs neatjauno.

Darba apraksts VAAD Sēklu kontroles departaments Nacionālā sēklu kontroles laboratorija	Dokumenta kods: KD-DA 01.01.
	Lappuse Nr. 4/13 Izdevums Nr. 19
DA 01.01. SĒKLU PARAUGU NOŅEMŠANA	Apstiprināšanas datums: 29.12.2017. Kvalitātes vadītāja: I.Naika

- 6.6. Paraugu noņem pēc Sēklaudzētāju un sēklu tirgotāju reģistrā reģistrētas vai citas personas (turpmāk – sēklas īpašnieks) aizpildītā pieprasījuma vidējā sēklu parauga noņemšanai, analīžu veikšanai un etiķešu izgatavošanai (turpmāk – Pieprasījums) saņemšanas.
- 6.7. Paraugu noņēmējs un sēklas īpašnieks savstarpēji vienojas par parauga noņemšanas laiku un nepieciešamajām analīzēm. ISTA sertifikātu var izsniegt, ja ir veikta viena vai vairāku sēklu kvalitātes rādītāju noteikšana.
- 6.8. Pilna analīze nozīmē visu to sēklu kvalitātes rādītāju noteikšanu sēklu kontroles laboratorijā, kurus reglamentē sēklaudzēšanas un sēklu tirdzniecības noteikumi.
- 6.9. Paraugu noņēmējs pārbauda Pieprasījumu, kurā ir uzrādīts sēklu partijas numurs, un iereģistrē paraugu noņēmēja žurnālā (aizpilda Pieprasījuma reģistrācijas sadaļu, piešķir kārtas numuru un iešuj lietā). Ja nepieciešami labojumi dokumentācijā, to veikšanai atļauts izmantot tikai pildspalvu. Labojumiem nedrīkst izmantot korektoru, pārrakstīšanu un zīmuli. Paraugu noņēmējs pie labojuma parakstās.
- 6.10. Pēc paraugu noņēmēja un sēklas īpašnieka savstarpējās vienošanās, paraugu noņēmējs ierodas sēklu partijas atrašanās vietā.
- 6.11. ISTA sertifikāta iegūšanai paredzētajai sēklu partijai jābūt saiņotai, etiķetētai un zīmogotai pirms vai uzreiz pēc parauga ņemšanas, nodrošinot to, ka iesaiņojumus atverot, paliktu redzamas bojājumu pazīmes uz oficiālās etiķetes vai iesaiņojuma. Ja sēklu partija jau ir etiķetēta un noslēgta pirms parauga ņemšanas, sēklu paraugu noņēmējam jāpārbauda saiņojumu etiķetēšana un plombēšanu. Pretējā gadījumā paraugu noņēmējam sēklu partijas katrs saiņojums jānoetiķetē un jānoplombē, pirms paraugu noņēmējs atstāj parauga ņemšanas vietu.
- 6.12. ISTA paraugu noņēmēji ar paraugu noņēmēju numuriem Nr.33 un 41 izmanto metāla plāksņveida (20 x 17 mm) plombas, kurām ir iespiesta atzīme „X”. Saiņojumu aizzīmogojot, plombā tiek iespiests parauga noņēmēja numurs.
- 6.13. Pārējie paraugu noņēmēji, izmanto svina plombas, kurās, saiņojumu aizzīmogojot, vienā pusē tiek iespiests parauga noņēmēja numurs, bet otrā pusē ir atzīme „SK”.
- 6.14. Sēklu partijai jābūt rūpīgi sagatavotai (jāsastāv no vienas sugas, vienas šķirnes, vienas kategorijas, vienādas izcelsmes sēklu masas).
- 6.15. Sēklu partijai jābūt novietotai tā, lai katrai saiņojuma vienībai vai partijas daļai varētu brīvi piekļūt un noņemt paraugu.
- 6.16. Pēc paraugu noņēmēja pieprasījuma, sēklas īpašnieks sniedz visu informāciju par sēklu partijas veidošanas principiem un tās viendabīgumu.
- 6.17. Konstatējot sēklu partijai acīmredzamu neviendabīgumu, paraugu noņēmējs paraugu noņemšanu noraida vai pārtrauc.
- 6.18. Paraugu noņēmēju pienākums ir nodrošināt citu personu nepieklūšanu noņemtajam paraugam.
- 6.19. Paraugu noņēmējs ir personīgi atbildīgs par parauga aizzīmogošanu, etiķetēšanu un parauga kvalitātes saglabāšanu līdz nosūtīšanai uz laboratoriju.
- 6.20. Paraugu uz laboratoriju nogādā personīgi paraugu noņēmējs vai nosūta pa pastu.
- 6.21. Līdz nosūtīšanai paraugs jāuzglabā līdzīgos apstākļos, kā tiek glabātas sēklu partijas.
- 6.22. Noņemtais paraugs laboratorijā uz analīzēm jānogādā bez kavēšanās - ne vēlāk kā trīs darba dienu laikā pēc noņemšanas.
- 6.23. ISTA Sertifikāta iegūšanai paraugs tiek nogādāts uz Nacionālo sēklu kontroles
- 6.24. Automātiskie sēklu paraugu noņēmēji ir jāapstiprina ISTA sēklu kontroles laboratorijai saskaņā ar "Protokols par automātisko sēklu paraugu noņēmēja apstiprināšanu", ko apstiprinājusi ISTA un tas publicēts ISTA mājas lapā.

Darba apraksts VAAD Sēklu kontroles departaments Nacionālā sēklu kontroles laboratorija	Dokumenta kods: KD-DA 01.01.
	Lappuse Nr. 5/13 Izdevums Nr. 19
DA 01.01. SĒKLU PARAUGU NOŅEMŠANA	Apstiprināšanas datums: 29.12.2017. Kvalitātes vadītāja: I.Naika

7. DARBĪBA:

I IERODOTIES PARAUGU NOŅEMŠANAS VIETĀ

1. Paraugu noņēmējs iepazīstas ar sēklu partijas izcelsmi un kvalitāti apliecinošiem dokumentiem:

1.1. lauka apskates protokolu, ja paraugs no sēklu partijas tiek noņemts pirmo reizi;
1.2. sēklu sertifikātu vai pārskatu par sēklu novērtēšanas rezultātiem un iesaiņojuma etiķeti, ja paraugs no sēklu partijas tiek noņemts atkārtoti.

2. Paraugu noņēmējs pārlicinās:

- 2.1. par sēklu partijas identifikācijas iespējām;
- 2.2. vai visos iesaiņojumos atrodas viena un tā pati suga;
- 2.3. pieteiktās partijas masas atbilstību ISTA Noteikumu prasībām atļautajiem lielumiem (ISTA Noteikumi, 2.A tabula);
- 2.4. sēklu partijas saiņojuma vienību skaitu un norādīto masu (uz etiķetēm);
- 2.5. sēklu partijas katra atsevišķa saiņojuma noslēgšanu un etiķetēšanu;
- 2.6. partijas novietojumu, kas nodrošina ērtu pieeju katram atsevišķam saiņojumam vai partijas daļai;
- 2.7. sēklu partijas atbilstību uzglabāšanas noteikumiem.

3. Sēklu partijas lielums nedrīkst pārsniegt ISTA Noteikumu tabulā 2A minēto sēklu partijas lielumu vairāk par 5%. Ja sēklu partijas lielums ir lielāks par 5% no atļautās masas, tad sēklu partija jāsadala vairākās atsevišķi identificējamās sēklu partijās.

4. Paraugu noņemšanu var veikt, ja netiek konstatēti pārkāpumi augstāk minētajos punktos.

II IEGRĀBUMU NOŅEMŠANA

1. Iegrābums ir neliels ar iesmu vai sauju iegrabtais sēklu daudzums, kas noņemts vienā reizē.
2. Iegrābumus noņem ar kādu no paredzētajiem iesmiem vai arī ar roku.
3. Iegrābumus no aizsūtiem maisiem ar masu līdz 100 kg noņem ar Nobbes tipa iesmu (skatīt DA 01.02.).
4. Iegrābumus no saiņojumiem ar masu virs 100 kg, noņem ar cilindrisko iesmu un konusveida iesmu (skatīt DA 01.02.).
5. Paraugu ņemšana ar roku - šo metodi var izmantot visu sugu sēklām, tā ir vispiemērotākā sēklām, kuras var tikt bojātas, lietojot iesmu, sēklām ar spārniem, sēklām ar zemu mitruma saturu, sēklām lentēs vai lapās. (skatīt DA 01.02.)
6. Paraugu noņēmējs ir tiesīgs pieprasīt daļēji vai pilnīgi izbērt sēklas no saiņojuma, lai iegūtu pārliecinošu iegrabumu, pēc tam saiņojumu atkal piepilda un aizzīmogo.
7. Parauga noņēmējs iegrabumus noņem pēc nejaušās izlases principa vai pēc sistematiska plāna. No katra iegrabuma noņemšanai izvēlētā iesaiņojuma noņem vienu vai vairākus (ja to nosaka paraugu noņemšanas intensitātes tabula) iegrabumus, mainot iegrabumu noņemšanas vietas: no viena saiņojuma – augšdaļā, no otrā – vidusdaļā, no trešā - apakšā. Ja sēklas materiāls atrodas lielos iesaiņojumos, tad iegrabumus ņem nejauši izvēlētās vietās un dziļumos.
8. Parauga noņēmējs noņem apmēram vienāda lieluma iegrabumus, pirms tam aprēķinot katra iegrabuma aptuveno lielumu.
9. Iegrābumu minimālais skaits no sēklas partijas, kas saiņotas maisos vai citos vienāda izmēra un ietilpības saiņojumos, kuri satur no 15 līdz 100 kg (ieskaitot) sēklu masu (ISTA Noteikumu p. 2.5.1.2., tabula 2.1.):

Darba apraksts VAAD Sēklu kontroles departaments Nacionālā sēklu kontroles laboratorija	Dokumenta kods: KD-DA 01.01.
	Lappuse Nr. 6/13 Izdevums Nr. 19
DA 01.01. SĒKLU PARAGU NOŅEMŠANA	Apstiprināšanas datums: 29.12.2017. Kvalitātes vadītāja: I.Naika

Iesaiņojumu skaits	Iegrābumu skaits
1 - 4	3 no katra saiņojuma
5- 8	2 no katra saiņojuma
9 - 15	1 no katra saiņojuma
16 - 30	15 no visas sēklu partijas, katrs no 15 dažādiem saiņojumiem
31 - 59	20 no visas sēklu partijas, katrs no 20 dažādiem saiņojumiem
60 un vairāk	30 no visas sēklu partijas, katrs no 30 dažādiem saiņojumiem

PIEMĒRS sēklu paraugu noņemšanai:

Sēklu partijas masa 150 kg
 Iesaiņojumu skaits 6 pa 25kg
 Parauga noņemšana 2 iegrābumi no katras saiņojuma vienības (kopsummā 12 iegrābumi)

10. Sēklu partijām, kur viena iesaiņojuma ietilpība ir mazāka par 15 kg, tos apvieno paraugu vienībās, kas nepārsniedz 100 kg, piemēram,

- 20 saiņojumi pa 5 kg katrs = 100 kg,
- 33 saiņojumi pa 3kg katrs = 99 kg,
- 100 saiņojumi pa 1 kg katrs = 100 kg.

Katra parauga vienība tiek uzskatīta par vienu "saiņojumu" un tai piemēro iepriekšējā punktā norādīto iegrābumu noņemšanas biežumu.

PIEMĒRI

I

Sēklu partijas masa 1000 kg
 Iesaiņojumu skaits 100 pa 10 kg
 Paraugu vienības 1 vienībā 10 saiņojumi (10x10kg=100kg)
 Kopā 10 vienības
 Parauga noņemšana 1 iegrābums no katras paraugu vienības (kopsummā 10 iegrābumi)

II

Sēklu partijas masa 500 kg
 Iesaiņojumu skaits 100 pa 5 kg
 Paraugu vienības 1 vienībā 20 saiņojumi (20x5kg=100kg)
 Kopā 5 vienības
 Parauga noņemšana 2 iegrābumi no katras paraugu vienības (kopsummā 10 iegrābumi)

III

Sēklu partijas masa 100 kg
 Iesaiņojumu skaits 2000 pa 0.05 kg
 Paraugu vienības 1 vienībā 2000 saiņojumi (2000x0.05kg=100kg)
 Kopā 1 vienība
 Parauga noņemšana 3 iegrābumi no katras paraugu vienības (kopsummā 3 iegrābumi)

11. Dārzeņu un dekoratīvo augu sēklām, kas iesaiņotas sīkpaciņās, par iegrābumu uzskatāma viena sīkpaciņa.

Darba apraksts VAAD Sēklu kontroles departaments Nacionālā sēklu kontroles laboratorija	Dokumenta kods: KD-DA 01.01.
	Lappuse Nr. 7/13 Izdevums Nr. 19
DA 01.01. SĒKLU PARAUGU NOŅEMŠANA	Apstiprināšanas datums: 29.12.2017. Kvalitātes vadītāja: I.Naika

12. Iegrābumu minimālais skaits sēklu partijām, kur saiņojuma ietilpība virs 100 kg, kā arī no sēklu plūsmas sēklu saiņošanas laikā (ISTA Noteikumu p. 2.5.1.2. , tabula 2.2.):

Partijas lielums	Iegrābumu skaits
līdz 500 kg 501 - 3000 kg 3001 - 20 000 kg 20 001 kg un vairāk	5 iegrabumi no partijas Viens iegrabums no 300 kg , bet ne mazāk par 5 Viens iegrabums no 500 kg, bet ne mazāk par 10 Viens iegrabums no 700 kg, bet ne mazāk par 40

Svarīgi: Ja sēklu paraugs tiek noņemts no sēklu partijas, kurā ir līdz 15 saiņojumu vienībām, tad no katras saiņojuma vienības tiek noņemts vienāds iegrabumu skaits.

PIEMĒRI

I

Sēklu partijas masa 300kg
Iesaiņojumu skaits 2 pa 150kg
Parauga noņemšana 6 iegrabumi kopsummā (3 iegrabumi no katras saiņojuma vienības - no apakšas, vidus un augšas)

II

Sēklu partijas masa 18 000 kg
Iesaiņojumu skaits 36 pa 500 kg
Parauga noņemšana 36 iegrabumi kopumā

III

Sēklu partijas masa 23 000 kg
Iesaiņojumu skaits 23 pa 1000 kg
Parauga noņemšana vismaz 40 iegrabumi

13. Ja sēklas ir saiņotas speciāla tipa saiņojumos (piemēram, mazos, necaurļaidīgos, ūdens izturīgos saiņojumos), tad paraugu noņem, ja iespējams, pirms sēklu partijas saiņošanas vai saiņošanas laikā.

14. Automātiskā parauga ņemšana no sēklu plūsmas – sēklu paraugus var noņemt ar automātisku parauga ņemšanas iekārtu, nodrošinot, ka instruments vienmērīgi noņem paraugu no šķērsojamās sēklu plūsmas un sēklas iebirstot traukā netiek izmestas laukā. Tas var būt vai nu izmantojams manuāli vai ar automātisku kontroli. Intervālam starp iegrabumu ņemšanu jābūt konstantam.

III APVIENOTĀ PARAUGA VEIDOŠANA

1. Apvienoto paraugu iegūst, apvienojot un sajaucot visus iegrabumus, kuri paņemti no sēklu partijas.
2. Katru iegrabumu izber atsevišķi uz gludas, tīras un antistatiskas virsmas vai ievieto caurspīdīgā polietilēna saiņojumā.
3. Katru iegrabumu rūpīgi apskata un tos salīdzina vienu ar otru savā starpā pēc:
 - 3.1. piejaukumiem,
 - 3.2. smakas,
 - 3.3. krāsas;

Darba apraksts VAAD Sēklu kontroles departaments Nacionālā sēklu kontroles laboratorija	Dokumenta kods: KD-DA 01.01.
	Lappuse Nr. 8/13 Izdevums Nr. 19
DA 01.01. SĒKLU PARAUGU NOŅEMŠANA	Apstiprināšanas datums: 29.12.2017. Kvalitātes vadītāja: I.Naika

3.4. citām pazīmēm, lai pārliecinātos par to viendabīgumu.

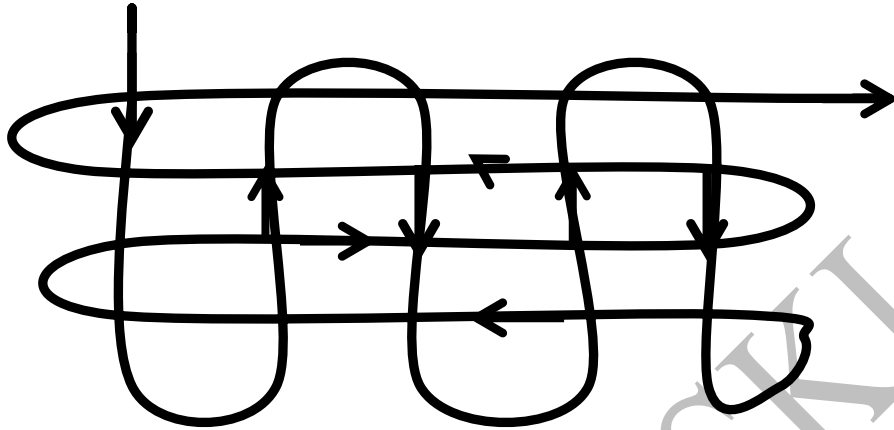
4. Ja konstatē, ka atšķirības starp atsevišķiem iegrabumiem ir acīm redzamas, parauga noņemšana tiek pārtraukta. Šādos gadījumos veic sēklu partijas neviendabīguma noteikšanu saskaņā ar DA 01.06.
5. Ja visus iegrabumus savāc uzreiz vienā traukā, tad jāseko, lai tie visi būtu bez atšķirībām. Ja tie atšķiras, tad šo apvienoto paraugu nedrīkst izmantot vidējā sēklu parauga iegūšanai.
6. Ja starp iegrabumiem netiek konstatētas atšķirības, novērtētos iegrabumus apvieno traukā, veidojot apvienoto paraugu, un nosver.
7. Ja apvienotā parauga sēklu masa izrādās nepietiekama vidējā sēklu parauga (vai parauga dublikāta) izveidošanai, no dažādām sēklu partijas vietām papildus noņem iegrabumus apvienotā parauga palielināšanai. Ar papildus noņemtajiem iegrabumiem veic 2.un 3. punktā minētās darbības.
8. Parauga noņemšanu var uzskatīt par pabeigtu, ja apvienotā parauga masa līdzinās ISTA noteikumos vai sēklaudzēšanas un sēklu tirdzniecības noteikumos noteiktajai vidējā sēklu parauga minimālajai masai.
9. Sēklas, kas nobirst ārpus parauga sagatavošanas virsmas vai paraugu sajaukšanas traukiem, savāc atsevišķi un neizmanto vidējā sēklu parauga veidošanai.

IV VIDĒJĀ SĒKLU PARAUGA DAĻU IZDALĪŠANA

1. Vidējais sēklu paraugs, kas tiek iesniegts sēklu kontroles laboratorijā, ir noteiktā kārtībā un līdz noteiktam lielumam samazināts apvienotais paraugs. Tam jābūt ne mazākam, kā noteikts ISTA noteikumos (2A tabula).
2. No apvienotā parauga var izdalīt vidējā sēklu parauga daļas, kas paredzētas:
 - 2.1. sēklu kvalitatīvo īpašību (tīrības, citu augu sugu sēklu, dīgtspējas, dzīvotspējas, 1000 sēklu masas u.c.) noteikšanai (turpmāk – parauga pirmā daļa);
 - 2.2. sugas un šķirnes īstenības noteikšanai (pēcpārbaudei) (turpmāk – parauga otrā daļa).
 - 2.3. sēklu mitruma, kaitēkļu invāzijas noteikšanai (turpmāk – parauga trešā daļa).
 - 2.4. sēklu veselīguma noteikšanai (parauga lielums: labības – 1000 g, lini – 300 g).
3. Lai iegūtu parauga trešo daļu mitruma satūra noteikšanai ar apvienoto paraugu jārikojas sekojoši:
 - 3.1. jāsauc apvienotais paraugs vienu reizi izlaižot caur dalītāju;
 - 3.2. jāņem vismaz trīs iegrabumus no dažādām vietām, lai, apvienojot tos, izveidotu vajadzīgā lieluma paraugu;
 - 3.3. mitruma paraugs jāizdala pēc iespējas ātrāk, lai izvairītos no izmaiņām mitruma saturā.
4. Pārējās parauga daļas no apvienotā parauga izdala ar:
 - 4.1. paraugu dalītāju - atverēm jābūt pietiekami platām, lai sēklas un piemaisījumi varētu brīvi un netraucēti plūst;
 - 4.2. karotes metodi.
5. Parauga daļu izdalīšana no apvienotā parauga ar paraugu dalītāju:
 - 5.1. pārliecinās, ka dalītājs ir tīrs un uz līdzenas virsmas;
 - 5.2. apvienoto paraugu ieber dalītājā un rūpīgi samaisa vairākas reizes atkarībā no sugas;
 - 5.3. apvienoto paraugu, dala tik ilgi, līdz tiek iegūts nepieciešamais vidējā sēklu parauga masas lielums (vienas kastes saturu ieberot dalītājā vairākas reizes).
6. Parauga izdalīšanu ar karotes metodi ieteicams izmantot sēklu veselīguma analīzei (miežiem *Ustilago nuda* noteikšanai izmanto parauga dalītāju). Pārējām analīzēm – sēklām, kas mazākas par kviešiem, kā arī *Arachis*, *Glycine* un *Phaseolus* ģintīm;

Darba apraksts VAAD Sēklu kontroles departaments Nacionālā sēklu kontroles laboratorija	Dokumenta kods: KD-DA 01.01.
	Lappuse Nr. 9/13 Izdevums Nr. 19
DA 01.01. SĒKLU PARAUGU NOŅEMŠANA	Apstiprināšanas datums: 29.12.2017. Kvalitātes vadītāja: I.Naika

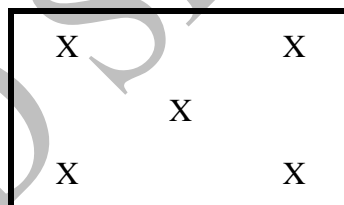
6.1. Apvienotā parauga sēklas izber zig-zag veidā (skat.1.att.) uz gludas, tīras virsmas kvadrāta veidā:

1.attēls. Sēklu izbēršana zig-zag veidā

6.2. paplāti pēc sēklu izbēršanas nekustina;

6.3. izmantojot karoti vienā rokā un lāpstiņu otrā, paņem nelielus sēklu iegrabumus vismaz no piecām nejauši izvēlētām vietām ievērojot 2.attēlā norādīto shēmu, lai vidējā parauga lielums aptuveni atbilstu noteiktajam sēklu parauga minimālajam masas lielumam.

2.attēls Iegrābumu noņemšanas shēma

7. Pēc paraugu iedalīšanas, paraugu noņēmējs tos atbilstoši noformē.
8. Ja paraugu noņemšanas vietā nevar izveidot vidējo sēklu paraugu (piemēram, nelabvēlīgi laika apstākļi u.c.), uz laboratoriju nosūta visu apvienoto paraugu. Ja nepieciešams, pirms tam paraugu noņemšanas vietā ar esošo aprīkojumu no apvienotā parauga vispirms izdala sēklu mitruma, kaitēkļu invāzijas noteikšanai nepieciešamo sēklu daudzumu, kuru noformē kā parauga trešo daļu, pārējo sēklu daudzumu noformē kā parauga pirmo daļu un nosūta uz laboratoriju parauga pārējo daļu izdalīšanai. Parauga noņemšanas aktā veic atbilstošu ierakstu un aktam pievieno informāciju par parauga noņemšanas apstākļiem. Laboratorijas vadītājs pieņem lēmumu par šādu paraugu pieņemšanu laboratorijā, izvērtējot pievienoto informāciju.
9. Gadījumā, ja apvienotais paraugs ir ļoti liels, var tikt izmantota iegrabumu ņemšana, kā tas ir aprakstīts II daļā Iegrābumu ņemšana (ISTA noteikumu 2.5.1.3. punkts).

Darba apraksts VAAD Sēklu kontroles departaments Nacionālā sēklu kontroles laboratorija	Dokumenta kods: KD-DA 01.01.
	Lappuse Nr. 10/13 Izdevums Nr. 19
DA 01.01. SĒKLU PARaugu NOŅEMŠANA	Apstiprināšanas datums: 29.12.2017. Kvalitātes vadītāja: I.Naika

10. Pēc vienas vidējā parauga daļas izveidošanas atlikušo parauga masu atkal sajauc, pirms tiek iegūta nākošā parauga daļa.

V VIDĒJO PARaugu LIELUMI

1. Parauga pirmās daļas (sēklu kvalitatīvo īpašību noteikšanai) masa norādīta ISTA Noteikumu tabulā 2A 3. kolonnā. Kamēr netiek pieprasīta citu augu sēklu noteikšana gabalos, vidējās sēklu parauga lielums ir ne mazāks nekā noteikts ISTA Noteikumu tabulā 2A 4. kolonnā. Apstrādātām sēklām vidējā sēklu parauga lielums noteikts ISTA Noteikumu tabulā 2B 1. un 2. daļā.
2. Parauga otrās daļas (sugas un šķirnes īstenības noteikšanai) minimālā masa (gramos) ir vismaz:

	Analīzei tikai laboratorijā	Analīzei uz lauka un laboratorijā
<i>Glycine Lupinus, Phaseolus, Pisum, Vicia, Zea</i> , un citas ģintis ar līdzīga lieluma sēklām	1000	2000
<i>Avena, Hordeum, Secale, Triticum</i> un citas ģintis ar līdzīga lieluma sēklām	500	1000
<i>Beta</i> un citas ģintis ar līdzīgu sēklu lielumu	250	500
Mazākas citu sugu augu sēklas	100	250

3. Parauga trešās daļas (mitruma, kaitēkļu invāzijas analīzei) minimālā masa ir:
 - 300 g labības sēklām (SD-LN2) (*Avena sativa, Fagopyrum esculentum, Hordeum vulgare, Secale cereale, Triticum spp, Zea mays*) un lopbarības augiem (*Lupinus spp., Pisum sativum* (visas varietātes), *Vicia spp.*;
 - 100 g sēklām, kas jāmaļ
 - 50 g pārējām sēklām (skatīt KK10/43 Partijas vidējā parauga, iesvaru un mitruma paraugu masa (ISTA sertifikātiem) un KK 10/48 Mitruma satura noteikšanas metodes lauksaimniecības un dārzenų sugu sēklām).
4. Sēklu veselīgumam – parauga lielums: labības – 1000 g, lini – 300 g.
5. Dīgtspējas vai dzīvotspējas analīzēm mazo sēklu partijās (ISTA noteikumu 2.2.14.punkts, vai 5.14.punkts DA 01.01.): sēklu skaitam jābūt tādām, lai nodrošinātu vienu no šīm analīzēm, plus 25 sēklas identitātes nodrošināšanai. Citu augu sēklu noteikšanai mazo sēklu partijās nepieciešams tāds sēklu skaits, lai pabeigtu šo analīzi saskaņā ar ISTA 4. nodaļu.
6. Parauga masa nedrīkst būt mazāka, kā norādīts ISTA noteikumos.
7. Parauga masa drīkst pārsniegt norādīto minimālo masu ne vairāk kā par 20%.
8. Ja vidējais paraugs ir mazāks nekā noteikts iepriekš, ir attiecīgi jāpaziņo paraugu noņēmējam un paraugs tiek turēts, līdz tiek saņemts atbilstošs sēklu daudzums attiecīgai analīzei.

Darba apraksts VAAD Sēklu kontroles departaments Nacionālā sēklu kontroles laboratorija	Dokumenta kods: KD-DA 01.01.
	Lappuse Nr. 11/13 Izdevums Nr. 19
DA 01.01. SĒKLU PARAUGU NOŅEMŠANA	Apstiprināšanas datums: 29.12.2017. Kvalitātes vadītāja: I.Naika

VI VIDĒJO SĒKLU PARAUGU NOFORMĒŠANA

1. Vispārējie principi paraugu noformēšanai
 - 1.1. Parauga tarai un noformējumam jānodrošina sēklu kvalitātes saglabāšanās, parauga nekļūdīgas identifikācijas iespējas un nepiederošu personu nepieklūšana sēklām.
 - 1.2. Paraugs mitruma satura noteikšanai jāiesaiņo gaisa necaurlaidīgā iesaiņojumā, (piem. izturīgā polietilēna maisiņā), lai novērstu mitruma izmaiņas transportēšanas laikā. Jāraugās, lai iesaiņojumā paliek pēc iespējas mazāk gaisa.
 - 1.3. Paraugu var iesaiņot mitruma izturīgos iepakojumos, ja tiek nodrošināta to pareiza uzglabāšana - dīgtspējas, dzīvotspējas un sēklu veselīguma noteikšanai.
 - 1.4. Parauga etiķetē obligāti jānorāda attiecīgās sēklu partijas numurs.
 - 1.5. Parauga etiķetes sagatavo jau iepriekš;
 - 1.6. Etiķetes paraugam piestiprina tā, lai tās nevarētu noņemt nesabojājot un izmantot atkārtoti.
2. Vidējā sēklu parauga trešās daļas noformēšana:
 - 2.1. iesaiņošanai izmanto gaisa necaurlaidīgu izturīgu polietilēna maisiņu, kuru pirms parauga ievietošanas tajā izvērš ar šuvēm uz iekšu;
 - 2.2. paraugu ievieto maisiņā un no iesaiņojuma pēc iespējas izspiež gaisu;
 - 2.3. ar auklu cieši aizsien iesaiņojumu pirmo reizi;
 - 2.4. tad ieliek iekšā parauga etiķeti, pēc tam aizloka un atkal aizsien saiņojumu - tā, lai etiķete atrastos starp divām siešanas vietām; vai parauga maisiņu ieliek otrā maisiņā, kurā ieliek arī etiķeti;
 - 2.5. auklas galus savieno un aizzīmogo, izmantojot plombu stangas un plombas.
3. Pārējo vidējā sēklu parauga daļu noformēšana:
 - 3.1. paraugus ievieto tīrā papīra vai blīva auduma maisiņos, vai cita materiāla saiņojumā, kas nodrošina kvalitāti, ilgstoši uzglabājot paraugu;
 - 3.2. vienu etiķetes eksemplāru uzlīmē/piešuj maisiņam, otru eksemplāru ieliek iekšā iesaiņojumā;
 - 3.3. saiņojumu aizloka divas vai trīs reizes un aizšuj, vai cieši aizsien ar auklu;
 - 3.4. auklas galus savieno un aizzīmogo, izmantojot plombu stangas un plombas.

VII PARAUGU NOŅEMŠANAS DOKUMENTĒŠANA

1. Paraugu noņemšanu dokumentē ar Aktu par vidējā sēklu parauga noņemšanu.
2. Aktu par vidējā sēklu parauga noņemšanu sastāda trijos eksemplāros:
 - 2.1. pirmais eksemplārs kopā ar paraugu tiek nogādāts sēklu kontroles laboratorijā.
 - 2.2. otrais eksemplārs paliek paraugu noņēmējam;
 - 2.3. trešais eksemplārs tiek nodots sēklas īpašniekam.
3. Pirms paraugu noņemšanas, izmantojot sēklas īpašnieka iesniegto Pieprasījumu, paraugu noņēmējs aizpilda šādas ailes aktā par vidējā sēklu parauga noņemšanu:
 - 3.1. sēklas īpašnieks, reģistrācijas kods Sēklaudzētāju un sēklu tirgotāju reģistrā un adrese;
 - 3.2. parauga noņēmēja vārds, uzvārds, numurs;
 - 3.3. suga, šķirne, sēklas kategorija;
 - 3.4. ražas gads, partijas numurs;
 - 3.5. sēklu izcelsmi apstipriņoši dokumenti;
 - 3.6. nepieciešamās analīzes;
 - 3.7. sēklas parauga veids;

Darba apraksts VAAD Sēklu kontroles departaments Nacionālā sēklu kontroles laboratorija	Dokumenta kods: KD-DA 01.01.
	Lappuse Nr. 12/13 Izdevums Nr. 19
DA 01.01. SĒKLU PARAUGU NOŅEMŠANA	Apstiprināšanas datums: 29.12.2017. Kvalitātes vadītāja: I.Naika

- 3.8. sēklas ķīmiskā apstrāde - ja sēklas ir ķīmiski apstrādātas, tad aktā (ja iespējams) jānorāda izmantotās ķīmikālijas nosaukums un deva;
- 3.9. sēklu kontroles laboratorija, kurā veiks analīzes;
4. Pēc paraugu noņemšanas Aktā par vidējo sēklu parauga noņemšanu aizpilda atlikušās ailes:
- 4.1. partijas masa (kg) un saiņojuma vienību skaits;
- 4.2. glabāšanas veids un vieta;
- 4.3. parauga daļu masa gramos;
- 4.4. parauga noņemšanas datums.
5. Aktu par vidējo sēklu parauga noņemšanu paraksta paraugu noņēmējs un sēklas īpašnieks.
6. Paraugu noņēmējs visus noņemtos paraugus reģistrē paraugu noņēmēja žurnālā, kurā norāda:
- 6.1. numuru pēc kārtas, noņemšanas datumu, Akta par vidējo sēklu parauga noņemšanu numuru;
- 6.2. sēklas materiāla īpašnieku;
- 6.3. Sugu, šķirni, kategoriju;
- 6.4. ražas gadu, partijas numuru, partijas masu (kg);
- 6.5. sēklu parauga nozīmi (ISTA – ISTA sertifikāta izsniegšanai; S – sertifikācija, K – tirdzniecības kontrole, u.c.);
- 6.6. laboratoriju, kurā veiks sēklu kvalitātes analīzes.

VIII PARAUGU NOŅEMŠANAS AKTU NUMURĒŠANA UN KODĒŠANA

1. Aktus par vidējo sēklu paraugu noņemšanu numurē katru gadu no 1. janvāra līdz 31.decembrim, sākot ar kārtas skaitli "1".
2. Akta par vidējo sēklu paraugu noņemšanu kods sastāv no četrām daļām:
- 2.1. Pirmā daļa sastāv no divām zīmēm, kas norāda paraugu noņēmēja numuru;
- 2.2. Otrā daļa sastāv no dokumenta veida apzīmējuma "PNA";
- 2.3. Trešā daļa apzīmē Akta par paraugu noņemšanu kārtas skaitli pašreizējajā gadā.
- 2.4. Ceturtā daļa sastāv no gada skaitļa pēdējiem diviem cipariem

PIEMĒRS

AKTS Nr. 10 PNA 001- 16
par vidējā sēklu parauga noņemšanu

IX PARAUGU NOŅEMŠANA DRAŽĒTĀM SĒKLĀM

1. Maksimālais sēklu skaits partijā (dražētām, granulētām, lentās un uz lapām) var būt līdz 1 000 000 000 (10 000 vienības pa 100 000), izņemot to, ka sēklu partijas svars, ieskaitot pārklājuma materiālu, nedrīkst pārsniegt 40 000 kg, ievērojot 5% toleranci (42 000 kg)
2. Ja partijas lielumu izsaka vienībās, Aktā par vidējā sēklu parauga noņemšanu un sertifikātā jānorāda arī partijas kopējā masa.
3. No dražētām, inkrustētām un granulētām sēklām paraugus ņem kā aprakstīts šī DA III daļā.
4. No sēklām lentās un uz lapām paraugus ņem, brīvi izvēloties iepakojumus vai lentas atgriezumus no rulona (skatīt ISTA Noteikumu 2.5.1.2. punktu un Tabulu 2B 1.daļu un 2.daļu, kolonna 3).

Darba apraksts VAAD Sēklu kontroles departaments Nacionālā sēklu kontroles laboratorija	Dokumenta kods: KD-DA 01.01.
	Lappuse Nr. 13/13 Izdevums Nr. 19
DA 01.01. SĒKLU PARAUGU NOŅEMŠANA	Apstiprināšanas datums: 29.12.2017. Kvalitātes vadītāja: I.Naika

5. Paraugi jānoņem ļoti uzmanīgi, lai netiktu bojāts vai izmainīts dražējamais materiāls vai lentas.
6. Tā paša iemesla dēļ, transportējot paraugus uz laboratoriju, tie jāievieto atbilstošos saiņojumos.

X PARAUGA DUBLIKĀTS

1. Parauga dublikāts (dublikāts) ir vienlaicīgi ar vidējo sēklu paraugu noņemts sēklas paraugs, ko atstāj pie sēklas īpašnieka varbūtējai kontroles analīzei.
2. Dublikātu noņem tikai, ja sēklas īpašnieks piekrīt parauga dublikāta noņemšanai, vai to pieprasa.
3. Dublikātu noņem vidējā sēklu parauga noņemšanas laikā, ar tādu pašu metodi kā oriģinālo paraugu.
4. Dublikāta masa ir tāda pati kā parauga pirmā daļa sēklu kvalitatīvo īpašību noteikšanai.
5. Parauga dublikātu izdala un sagatavo tādā pašā veidā, kā parauga pirmo daļu, apzīmē ar uzrakstu "Dublikāts".

XI PARAUGA ŅEMŠANA SĒKLU MAISĪJUMIEM

1. Tā kā sēklu maisījumiem var izsniegt tikai ISTA Zilo starptautisko sēklu paraugu sertifikātu, tad ISTA noteikumi neattiecas uz paraugu ņemšanu no maisījuma partijās.
2. Noņemtajam paraugam no maisījuma sēklu partijas jāsaturs vismaz 25 000 sēklu vienības. Parauga svaru var noteikt, izmantojot vienu vai otru metodi:
 - 2.1. "precīzā metode", pamatojoties uz deklarēto maisījuma sastāvu, izmantojot 1000 sēklu masu (skatīt ISTA Noteikumu punktu 18.7.) vai parauga lielumus maisījuma sugām (KK 10/43) (skatīt arī ISTA Excel dokumentu "Sēklu maisījumu analīzes", lai aprēķinātu iesniegto paraugu svaru);
 - 2.2. "ātrā metode", kurā ņem vērā lielāko svaru deklarētai sēklu maisījuma sugai, kas norādīts KK 10/43.
3. Sēklu maisījuma parauga dalīšanai izmanto šī darba apraksta IV daļā minētās metodes, izņemot centrālās dalītāju (skatīt ISTA Noteikumu punktu 2.5.2.2.1. C). Var izmantot krustveida metodi, ja kāda no šīm metodēm ir atļauta vismaz vienai no maisījuma sastāvdaļām. Iekārtas izmēriem jābūt piemērotiem lielākajām sēklām saskaņā ar deklarēto sēklu maisījuma sastāvu.